

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 184 (XXVIII) — Nr. 368

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 12 mai 2016

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 122 din 3 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice	2–4
Decizia nr. 147 din 17 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	4–6
Decizia nr. 171 din 24 martie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală	6–9
ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
13. — Ordonanță de urgență pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 62 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală	10
14. — Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate	11
347. — Hotărâre privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020	12–15
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 122**

din 3 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale art. 65 alin. (3) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, excepție ridicată de Sindicatul Național al Polițiștilor și Personalului Contractual din Ministerul Afacerilor Interne, în numele și pentru membrul său de sindicat Ciprian Cristi Racoviță, în Dosarul nr. 7.131/99/2014 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.105D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, întrucât diminuarea indemnizației polițistului pus la dispoziție este o măsură specială, proporțională, are caracter temporar, se aplică în mod nediscriminatoriu și este motivată de protejarea interesului general și a prestigiului profesiei. De altfel, legiuitorul a prevăzut că, în cazul în care s-au dispus clasarea, renunțarea la urmărirea penală, achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal, polițistul va fi repus în toate drepturile anterioare, inclusiv compensarea celor de care a fost privat pe perioada punerii la dispoziție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 7.131/99/2014, **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale art. 65 alin. (3) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice.** Excepția a fost ridicată de Sindicatul Național al Polițiștilor și Personalului Contractual din Ministerul Afacerilor Interne, în numele și pentru membrul său de sindicat Ciprian Cristi

Racoviță, în cadrul unei cauze având ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva unei sentințe civile prin care s-a respins cererea de acordare a drepturilor salariale corespunzătoare desfășurării activității în condiții deosebite sau speciale, în condiții vătămătoare și a sporului pentru orele lucrate noaptea.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că în cazurile în care polițistul este pus la dispoziție, în situația în care procesul penal se finalizează cu condamnarea polițistului, se pune problema de a ști ce se întâmplă cu drepturile acestuia cu privire la munca pe care a prestat-o în diferite condiții — la orele lucrate noaptea, la munca prestată în condiții speciale, în condiții de radiații, în condiții de pericol deosebit —, la fel ca ceilalți polițiști împreună cu care efectuează misiuni. Precizează că nu se pot restrânge drepturile unei persoane, cu titlu de sancțiune în muncă, salariul fiind un drept de proprietate, conform art. 1 paragraful 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Astfel, consideră că se încalcă drepturile omului, deoarece „o persoană care muncește în anumite condiții, pentru care se prevăd sporuri, potrivit textelor de lege criticate, drept pedeapsă, nu ar avea dreptul să le primească sau primirea lor este afectată de o condiție”. Or, această situație constituie o violare a drepturilor omului și a principiului egalității de tratament în salarizare, care implică recunoașterea aceluiași obiective și elemente de salarizare tuturor persoanelor aflate într-o situație comparabilă. În concluzie, se susține că această posibilă interpretare a textelor de lege criticate, ca măsură punitivă a legiuitorului, determină neconstituționalitatea acestora, prin raportare la art. 11, art. 16, art. 20 și art. 41 alin. (2) din Constituția României.

6. **Curtea de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal** apreciază că dispozițiile de lege criticate nu contravin nici prevederilor convenționale la care România este parte, și nici normelor constituționale invocate, deoarece, pe de o parte, restrângerea are caracter temporar și este justificată de nevoia protejării unui interes public, iar, pe de altă parte, sfera responsabilităților polițistului pus la dispoziție nu este identică cu cea existentă anterior momentului luării acestei măsuri, fapt ce justifică diferența de tratament juridic.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate, potrivit încheierii de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 24 iunie 2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 65 alin. (3) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010. Din motivarea excepției de neconstituționalitate rezultă însă că autorul acesteia critică dispozițiile art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII: „*Familia ocupațională de funcții bugetare «apărare, ordine publică și siguranță națională»*” la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. Dispozițiile art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 prevăd că: „*Polițistul pus la dispoziție îndeplinește numai acele sarcini și atribuții de serviciu stabilite în scris de șeful unității de poliție și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului profesional pe care îl are, la nivelul de bază, precum și de celelalte drepturi prevăzute în prezenta lege.*” Art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 are următorul cuprins: „*Polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare puși la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a punerii în mișcare a acțiunii penale sau care sunt judecați în stare de libertate ori liberați provizoriu pe cauțiune beneficiază de salariul de funcție minim corespunzător gradului profesional deținut, de salariul gradului profesional și de gradațiile convenite, până la definitivarea situației.*”

11. Autorul excepției susține că dispozițiile legale contravin prevederilor constituționale ale art. 11 privind dreptul internațional și dreptul intern, ale art. 16 privind egalitatea în fața legii, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, și ale art. 41 alin. (2) privind dreptul salariaților la măsuri de protecție socială, precum și celor ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la protecția proprietății, art. 1 lit. c) din Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 105/1957 privind abolirea muncii forțate, ratificată de România prin Legea nr. 140/1998, ale art. 7 privind egalitatea, și art. 23 privind dreptul la muncă și la salariu egal pentru muncă egală din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, asupra dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010, din perspectiva unor critici similare, s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 21 din 19 ianuarie 2016*), nepublicată la data pronunțării prezentei decizii, constatând constituționalitatea acestora.

13. Cu acel prilej, Curtea a reținut că măsura punerii la dispoziție, reglementată de Legea nr. 360/2002, reprezintă o măsură provizorie, luată până la soluționarea definitivă a cauzei, când se analizează menținerea în funcție, pe durata căreia polițistul îndeplinește numai acele sarcini și atribuții de serviciu stabilite în scris de șeful unității de poliție, și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului profesional pe care îl are, la nivelul de bază, precum și de celelalte drepturi prevăzute în capitolul III, secțiunea 1: „*Drepturile polițistului*” din

Legea nr. 360/2002. Astfel, pe perioada punerii la dispoziție, raportul de serviciu este modificat, polițistul aflat în această situație îndeplinind numai atribuțiile de serviciu stabilite în scris de șeful unității, și care sunt comunicate polițistului sub semnătură, potrivit art. 40 alin. (1) din Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 298 din 23 decembrie 2011 privind procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițiștilor, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 929 din 28 decembrie 2011. Prin urmare, Curtea nu a putut reține că polițistul pus la dispoziție se află în aceeași situație juridică cu ceilalți polițiști, sub aspectul elementelor raportului de serviciu, respingând criticile de neconstituționalitate raportate la principiul egalității în fața legii, principiu consacrat de art. 16 din Constituție.

14. Referitor la invocarea art. 41 alin. (2) din Constituție, precum și a art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenție, Curtea nu a reținut nici aceste critici, întrucât, potrivit textelor de lege supuse controlului de constituționalitate, pe de-o parte, polițiștii puși la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a punerii în mișcare a acțiunii penale sau care sunt judecați în stare de libertate ori liberați provizoriu pe cauțiune, beneficiază de salariul de funcție minim, corespunzător gradului profesional deținut, de salariul gradului profesional și de gradațiile convenite, temporar, până la definitivarea situației, iar, pe de altă parte, în cazul în care s-a dispus clasarea, renunțarea la urmărirea penală, achitarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal, polițistul va fi repus în toate drepturile anterioare, inclusiv compensarea celor de care a fost privat pe perioada punerii la dispoziție, potrivit art. 65 alin. (6) din Legea nr. 360/2002.

15. Cât privește invocarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 105/1957 privind abolirea muncii forțate, ratificată de România prin Legea nr. 140/1998, Curtea a constatat că în cazul polițiștilor puși la dispoziție nu se regăsește niciuna din formele muncii forțate sau obligatorii, astfel cum sunt prevăzute de art. 1 din această Convenție. În același sens este și jurisprudența Curții Constituționale, care, prin Decizia nr. 318 din 3 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 6 mai 2011, și Decizia nr. 413 din 7 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 482 din 7 iulie 2011, a constatat constituționalitatea dispozițiilor art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002.

16. În ceea ce privește susținerea autorului excepției, potrivit căreia textele de lege criticate sunt interpretate în sensul că, în situația polițistului pus la dispoziție care a efectuat, potrivit ordinului șefului unității, munca în condiții deosebite/speciale sau pe timp de noapte, nu se acordă sporurile corespunzătoare, ci se acordă salarizarea la nivelul de bază, prin Decizia nr. 187 din 6 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 5 aprilie 2007, Curtea a reținut că, potrivit jurisprudenței sale, persoana pusă la dispoziție nu mai are aceleași atribuții ca acelea care îi reveneau potrivit gradului și funcției sale anterioare, ci îndeplinește numai sarcini atribuite de șeful unității. Așadar, analiza legalității atribuirii anumitor sarcini, prin ordin al șefului unității, constituie o problemă de aplicare a legii la cazul concret dedus judecării instanței judecătorești, iar nu o problemă de constituționalitate.

17. În final, Curtea a constatat, pentru aceleași argumente, că nici celelalte prevederi din actele internaționale invocate nu sunt încălcate prin dispozițiile de lege criticate.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

*) Decizia nr. 21 din 19 ianuarie 2016 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 9 martie 2016.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sindicatul Național al Polițiștilor și Personalului Contractual din Ministerul Afacerilor Interne, în numele și pentru membrul său de sindicat Ciprian Cristi Racoviță, în Dosarul nr. 7.131/99/2014 al Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 65 alin. (4) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului și ale art. 65 alin. (3) din capitolul II al anexei nr. VII la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 147

din 17 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, excepție ridicată de Gabriel Constantin Botea în Dosarul nr. 852/202/2015 al Judecătoria Călărași și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.061D/2015.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției de neconstituționalitate a depus o cerere prin

care solicită judecarea cauzei în lipsă, precum și admiterea excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, menționând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale în materie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 10 iunie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 852/202/2015, **Judecătoria Călărași a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului**, excepție ridicată de Gabriel Constantin Botea într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni privind pronunțarea unor hotărâri care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 5 din Legea nr. 17/2014 fac trimitere la prevederile art. 3 și 4 din aceeași lege, potrivit cărora parcurgerea procedurii privind exercitarea

dreptului de preemțiune, precum și a procedurii privind obținerea avizelor specifice poate fi urmată numai de vânzător. Or, deși înregistrarea dreptului de proprietate asupra unui teren agricol în cartea funciară, la oficiile de cadastru și publicitate imobiliară poate fi realizată doar de proprietar sau împuternicitul acestuia, în condițiile stabilite de art. 5 din Legea nr. 17/2014 cel care este obligat să parcurgă procedura înregistrării ofertei de vânzare în scopul exercitării dreptului de preemțiune și procedura obținerii avizelor specifice de la Ministerul Apărării Naționale și de la Ministerul Culturii este promitentul-cumpărător dintr-o promisiune bilaterală de vânzare-cumpărare. Astfel, dispozițiile criticate impun pentru admisibilitatea acțiunilor în justiție condiții imposibil de realizat, anulând practic în mod injust și nelegal o parte din efectele unui „contract legal încheiat (care ar putea să fie anulat, desființat, rezoluționat, reziliat doar prin acordul părților sau intervenția instanței de judecată)”, punându-l pe promitentul-cumpărător în imposibilitate de a deveni proprietarul terenului, fiind astfel contrare prevederilor art. 44 alin. (1) și (2) și art. 135 alin. (1) și (2) din Constituție.

7. **Judecătoria Călărași** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este întemeiată în parte, respectiv cu privire la dispozițiile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 17/2014, deoarece aplicarea acestor prevederi duce la desființarea dreptului de creanță al promitentului-cumpărător, drept dobândit în mod valabil prin încheierea unui antecontract de vânzare-cumpărare, și la desființarea totală a acestuia, cu toate consecințele păgubitoare pentru părți și pentru stabilirea circuitului civil, ceea ce reprezintă o încălcare a dispozițiilor art. 44 din Constituție și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată în raport de dispozițiile art. 44 din Constituție. În acest sens arată, în esență, că prevederile art. 5 din Legea nr. 17/2014 nu afectează în niciun fel valabilitatea antecontractelor încheiate anterior intrării sale în vigoare. Noua lege vizează doar transferul dreptului de proprietate, iar nu dreptul de creanță născut în temeiul antecontractului încheiat anterior intrării în vigoare a legii, astfel că, în vederea transferului dreptului de proprietate, părțile din acele antecontracte trebuie să se conformeze procedurii prevăzute de noua lege. De asemenea, menționează că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, „împunerea de reguli și obligații noi fără reglementarea unui termen adecvat care să permită subiectului de drept să răspundă noilor cerințe legislative reprezintă o încălcare a exigențelor constituționale sub aspectul principiului securității juridice și al principiului încrederii legitime care impune limitarea posibilităților de modificare a normelor juridice și stabilitatea regulilor instituite prin acestea” (a se vedea în acest sens Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 din 15 februarie 2012). Or, apreciază că, în cazul de față, legiuitorul a instituit, prin prevederile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 17/2014, un termen de 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României pentru intrarea în vigoare a legii, termen în care părțile aveau posibilitatea autentificării respectivelor antecontracte. Astfel, fiind menținută o perioadă rezonabilă de timp starea juridică anterioară, s-a oferit posibilitatea adaptării vechilor antecontracte la noile reguli imperative, care trebuie să se aplice uniform și cu caracter general.

10. **Avocatul Poporului** își menține punctul de vedere exprimat anterior și reținut de Curtea Constituțională în Decizia nr. 36 din 3 februarie 2015 în sensul că excepția de

neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât prevederile art. 44 din Constituție sunt incidente doar în anumite condiții. Astfel, referitor la invocarea dispozițiilor constituționale ale art. 44, arată că acestea nu au relevanță în context, întrucât autorul excepției nu are calitate de proprietar, ci este titular al unui antecontract de vânzare-cumpărare, care nu are caracter translativ de proprietate, ci dă naștere numai obligației de a se transmite proprietatea bunului în viitor.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 12 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „(1) În toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare-cumpărare, acțiunea este admisibilă numai dacă antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, și ale legislației în materie, precum și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 3, 4 și 9 din prezenta lege, iar imobilul ce face obiectul antecontractului este înscris la rolul fiscal și în cartea funciară.

(2) Cererea de înscriere în cartea funciară a dreptului de proprietate se respinge dacă nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.”

14. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată și art. 135 alin. (1) și (2) privind economia.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autorul acesteia este nemulțumit de faptul că, în toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care ține loc de contract de vânzare-cumpărare, admisibilitatea acțiunii este condiționată, printre altele, și de parcurgerea procedurii privind exercitarea dreptului de preemțiune, precum și a procedurii privind obținerea avizelor specifice. Or, în opinia autorului prezentei excepții de neconstituționalitate, aceste condiții îl situează pe promitentul-cumpărător în imposibilitate de a deveni proprietarul terenului ce a format obiectul antecontractului de vânzare-cumpărare, ceea ce este contrar dispozițiilor constituționale privind dreptul de proprietate privată și economia.

16. Curtea observă că, potrivit prevederilor art. 5 din Legea nr. 17/2014, criticate în prezenta cauză, în toate cazurile în care se solicită pronunțarea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic de vânzare, acțiunea este admisibilă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: antecontractul este încheiat potrivit prevederilor Codului civil și ale legislației în materie, referitoare la condițiile de valabilitate ale contractului

(capacitatea părților, consimțământ valabil exprimat, obiect, cauză), indiferent de forma încheierii antecontractului; sunt îndeplinite condițiile referitoare la exercitarea dreptului de preempțiune, prevăzute de art. 3, 4 și 9 din Legea nr. 17/2014 (privind existența avizelor specifice eliberate de Ministerul Apărării Naționale și de Ministerul Culturii și a avizului final care atestă parcurgerea procedurii de exercitare a dreptului de preempțiune reglementat prin legea specială, eliberat de structurile teritoriale sau de structura centrală din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale), precum și condiția ca imobilul ce face obiectul contractului să fie înscris la rolul fiscal și în cartea funciară.

17. Prin Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, Curtea a reținut că beneficiarul unei promisiuni neexecutate de vânzare este titularul unui drept de creanță, corelativ obligației de a vinde asumate de promitent în temeiul antecontractului, iar nu titularul unui drept de proprietate, transferul acestui drept urmând a se realiza în viitor, la momentul încheierii contractului de vânzare, respectiv al pronunțării hotărârii judecătorești care să țină locul acordului de voință nerealizat. Așadar, îndeplinirea tuturor condițiilor legale pentru încheierea contractului de vânzare, respectiv pentru pronunțarea hotărârii judecătorești care să țină loc de contract, nu poate fi raportată la un moment anterior, reprezentat de acela al încheierii antecontractului de vânzare, având în vedere că

acesta din urmă nu este translativ de proprietate, ci la momentul realizării transferului dreptului de proprietate, moment care este supus legii în vigoare, potrivit principiului *tempus regit actum*.

18. Față de acestea, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la art. 44 alin. (1) și (2) — *Dreptul de proprietate privată*, Curtea observă că, pe de o parte, potrivit prevederilor constituționale, dreptul de proprietate, precum și creanțele asupra statului sunt garantate, însă conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege. Pe de altă parte, problema garantării și ocrotirii constituționale a dreptului de proprietate asupra bunului imobil ce face obiectul promisiunii de vânzare-cumpărare nu se poate invoca în favoarea unei persoane care nu este titularul acestui drept, ce ar urma să se nască ulterior (Decizia nr. 36 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 199 din 25 martie 2015 și Decizia nr. 1.382 din 20 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2012), or, autorul prezentei excepții de neconstituționalitate se află în această ipoteză, întrucât promisiunea de vânzare nu este translativă de proprietate. Ca atare, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

19. Cât privește dispozițiile constituționale ale art. 135 alin. (1) și (2) privind economia, invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate, Curtea observă că acestea nu au incidență în cauză.

20. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Legea nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului, excepție ridicată de Gabriel Constantin Botea în Dosarul nr. 852/202/2015 al Judecătorei Călărași.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Călărași și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ionița Cochînțu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 171

din 24 martie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător

Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Cristina Iordache în

Dosarul nr. 5.482/200/2013 al Judecătorei Buzău — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.023 D/2015.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 16 februarie 2016, în prezența autoarei excepției și a reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 3 martie 2016 și, ulterior, pentru aceleași motive, pentru data de 24 martie 2016, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 7 mai 2015, pronunțată în Dosarul nr. 5.482/200/2013, **Judecătoria Buzău — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Cristina Lordache, într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autoarei excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută la art. 178 din Codul penal din 1969.

4. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se arată că textele criticate reprezintă o excepție de la prevederile art. 172 alin. (4) din Codul de procedură penală, conform cărora expertizele pot fi efectuate și de către experți independenți autorizați, din țară sau din străinătate, în condițiile legii, precum și de la cele ale art. 173 alin. (1) din Codul de procedură penală, care prevăd regula desemnării experților de către instanța de judecată. Se susține că, în acest fel, funcționarii din cadrul unei instituții publice, cum este Institutul de Medicină Legală, au posibilitatea să ignore, în cursul unei proceduri legale de înfăptuire a justiției, dispozițiile instanțelor de judecată, cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) din Constituție referitoare la separația și echilibrul puterilor în stat, fără ca instanțele să poată cenzura acest comportament. Se susține încălcarea, în acest fel, și a prevederilor art. 124 din Constituție referitoare la înfăptuirea justiției, conform cărora justiția este unică și egală pentru toți. În acest sens, se arată că, deși rațiunea efectuării unei expertize și forța probantă a acestui mijloc de probă sunt întotdeauna aceleași, în cazul expertizei medico-legale, spre deosebire de cel al expertizei tehnice, numirea experților de către instanța de judecată nu mai este obligatorie. Se susține că, pentru acest motiv, textele criticate creează discriminare între justițiabili. De asemenea, autoarea excepției susține că art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală contravin dispozițiilor art. 21 din Constituție și art. 6 din Convenție, întrucât acestea restrâng independența judecătorului, plasându-l pe o poziție de subordonare față de Institutul de Medicină Legală. Se arată că dispozițiile art. 6 din Convenție presupun dreptul la un expert independent din punct de vedere administrativ, profesional și financiar, care să nu fie în relații de subordonare cu instituțiile statului. Totodată, se susține că lipsirea inculpatului de dreptul de a participa la desemnarea expertului și de a critica concluziile în cuprinsul expertizei medico-legale îi creează acestuia un dezavantaj procesual în raport cu Ministerul Public, contravenind principiului egalității armelor și, prin urmare, dreptului la un proces echitabil. Se mai susține încălcarea, prin prevederile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, a dreptului la apărare, prevăzut la art. 24 din Constituție, arătându-se că dreptul Comisiei Superioare de Medicină Legală de a cenzura expertiza medico-legală ar contraveni intereselor procesuale ale

inculpatului. Se arată că textele criticate contravin prevederilor art. 148 alin. (2) din Constituție, întrucât restrâng libera circulație a serviciilor, prevăzută la art. 49—50 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Se face trimitere, în acest sens, la hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțată în Cauza C-109/92 (*Cowan împotriva Le Tresor Public*).

5. **Judecătoria Buzău — Secția penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, textele criticate necontravenind dispozițiilor constituționale și convenționale invocate de autoarea excepției.

6. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Se arată că lipsa ingerinței judecătorului în activitatea instituției care desemnează expertul în cadrul expertizei medico-legale, conform art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, este de natură a garanta independența și obiectivitatea, atât a instanței de judecată, cât și a experților implicați în efectuarea acestei forme de expertiză. Se susține că paralelismul între expertiza tehnică și cea medico-legală, făcut în susținerea excepției, nu este justificat, reglementarea acestora fiind diferită datorită naturii lor distincte și caracteristicilor proprii activității medico-legale. Se mai observă că, de altfel, certificatul medico-legal are, conform art. 172 alin. (11) și (12) din Codul de procedură penală, valoarea unui raport de constatare, care poate fi contestat, aspect ce constituie o garanție a accesului liber la justiție și a dreptului la apărare. Mai mult, se arată că părțile au dreptul de a solicita instanței administrarea oricărui alte probe în apărarea lor și de a exercita căile de atac prevăzute de lege. Se mai subliniază faptul că, potrivit art. 103 din Codul de procedură penală, probele nu au o valoare dinainte stabilită prin lege. Se face trimitere la Decizia Curții Constituționale nr. 1.195 din 24 septembrie 2009, prin care instanța de contencios constituțional a statuat că „judecătorul, în absența unei norme exprese, dispune cu privire la numirea unui anumit expert, deci cu privire la repartizarea lucrărilor ce intră în competența sau atribuțiile altor instituții, acest fapt echivalează cu un abuz de putere care nu își găsește niciun fel de justificare obiectivă și rezonabilă”.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părților prezente la dezbateri, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins:

— Art. 172 alin. (5): „*Expertiza și examinarea medico-legală se efectuează în cadrul instituțiilor medico-legale.*”;

— Art. 173 alin. (3): „*Când expertiza urmează să fie efectuată de o instituție medico-legală, de un institut sau laborator de specialitate, desemnarea unuia sau a mai multor experți se face de către acea instituție, potrivit legii.*”

11. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind statul român, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (2) și (3) cu privire la accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 referitor la dreptul la apărare, art. 124 privind înfăptuirea justiției și art. 148 alin. (2) cu privire la integrarea în Uniunea Europeană, precum și dispozițiilor art. 6 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, cu privire la dreptul la un proces echitabil și, respectiv, la interzicerea discriminării.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că nu s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, până la data pronunțării prezentei decizii. Cu toate acestea, critici de neconstituționalitate similare, privind monopolul deținut de Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” din București și de laboratoarele de medicină legală teritoriale asupra efectuării activității de expertiză medico-legală, precum și cu privire la regimul juridic al experților care pot participa la aceste expertize, au fost formulate cu referire la dispozițiile art. 4, 5, 6, 11 și 19 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 privind organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 996 din 10 noiembrie 2005.

13. În acest sens, prin **Decizia nr. 146 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 6 mai 2011**, Curtea a reținut că Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 reglementează organizarea activității și funcționarea instituțiilor de medicină legală, care constă în efectuarea de expertize, examinări, constatări, examene de laborator și alte lucrări medico-legale asupra persoanelor în viață, cadavrelor, produselor biologice și corpurilor delictive, în vederea stabilirii adevărului în cauzele privind infracțiunile contra vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor ori în alte situații prevăzute de lege, precum și în efectuarea de expertize medico-legale psihiatrice și de cercetare a filiației. Activitatea de medicină legală asigură mijloace de probă cu caracter științific organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești, precum și la cererea persoanelor interesate, în soluționarea cauzelor penale, civile sau de altă natură, contribuind prin mijloace specifice, prevăzute de lege, la stabilirea adevărului.

14. Curtea a constatat, de asemenea, că dispozițiile criticate prevăd exclusivitatea instituțiilor de medicină legală, ca singure unități sanitare care efectuează, potrivit legii, constatări, expertize, precum și alte lucrări medico-legale, fiind nominalizate instituțiile sanitare cu caracter public care realizează activitatea de medicină legală, și coordonarea activității acestora, din punct de vedere administrativ. Această exclusivitate se justifică prin caracterul strict specializat al expertizelor, în principal al expertizelor medico-legale, mai ales al celor medico-legale psihiatrice, care au ca obiectiv principal stabilirea capacității psihice pentru o anumită faptă sau circumstanță.

15. În ceea ce privește critica referitoare la neacordarea de drepturi egale expertului parte medico-legal și expertului oficial, Curtea a reținut că expertul parte are posibilitatea să își exprime opinia, iar instanța are în vedere la soluționarea cauzei întregul material probator administrat, inclusiv existența unor eventuale neconcordanțe între opiniile experților, proba cu expertiză neavând un caracter absolut.

16. Curtea a constatat, de asemenea, că susținerile autorului excepției de neconstituționalitate vizează în principal o omisiune a textului de lege criticat, autorul solicitând chiar expres o modificare și o completare legislativă a textului, în sensul acordării, în favoarea părților, a dreptului de a beneficia de efectuarea unei expertize medico-legale în cadrul unei instituții

medico-legale independente, alta decât cea prevăzută de dispozițiile de lege criticate.

17. În acest ultim sens, Curtea a reținut că, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, instanța de contencios constituțional se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului de constituționalitate. De asemenea, Curtea a reținut că, potrivit prevederilor art. 61 alin. (1) din Constituție, „*Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării*”, astfel încât instanța de control constituțional nu se poate substitui acestuia pentru adăugarea unor noi prevederi celor deja instituite. Dacă ar proceda la modificarea sau completarea textelor de lege criticate, Curtea și-ar depăși competența stabilită de Constituție și de Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, astfel că, în acea cauză, critica de neconstituționalitate a fost respinsă ca inadmisibilă.

18. De asemenea, prin **Decizia nr. 874 din 28 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 30 august 2011**, Curtea a reținut, cu privire la pretinsa încălcare prin art. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 a dreptului la un proces echitabil, că acesta nu aduce atingere acestui principiu. În acest sens, Curtea a reținut că posibilitatea ca același expert să efectueze contraexpertiza solicitată a fost avută în vedere de legiuitor atunci când a statuat, prin art. 10 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000, că „în cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege experții medico-legali sunt obligați să depună, în scris, declarație de abținere. În lipsa acesteia experții medico-legali pot fi recuzați, potrivit legii”. Prin urmare, Curtea a constatat că legiuitorul a pus la dispoziția părții mijloace procedurale prin care să înlăture, în practică, posibilitatea încălcării dreptului la un proces echitabil.

19. Având în vedere cele reținute prin deciziile anterior menționate, Curtea constată că soluțiile legislative prevăzute la art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit cărora examinările medico-legale se efectuează în mod exclusiv în cadrul instituțiilor medico-legale, iar desemnarea unuia sau mai multor experți, în aceste cazuri, se face doar de către aceste instituții, apar ca fiind justificate de caracterul strict specializat al expertizelor medico-legale și al activităților tehnice pe care realizarea acestora le presupune.

20. Astfel, așa cum Curtea Constituțională a reținut, prin Decizia nr. 146 din 8 februarie 2011, activitatea medico-legală constă în efectuarea de expertize, examinări, constatări, examene de laborator și alte lucrări medico-legale asupra persoanelor în viață, cadavrelor, produselor biologice și corpurilor delictive, în vederea stabilirii adevărului în cauzele privind infracțiunile contra vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor ori în alte situații prevăzute de lege, precum și în efectuarea de expertize medico-legale psihiatrice și de cercetare a filiației. De altfel, tocmai acest caracter strict specializat a determinat reglementarea acestei activități printr-un act normativ distinct, respectiv Ordonanța Guvernului nr. 2/2000.

21. Totodată, Curtea reține că dispozițiile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală constituie norme speciale în domeniul expertizelor, ce reglementează, în mod distinct, cu privire la expertizele medico-legale. Acestea se completează cu prevederile generale în materia expertizelor, cuprinse la art. 172—191 din Codul de procedură penală, în privința aspectelor pe care dispozițiile Codului de procedură penală și legislația specială în domeniul activității de expertiză medico-legală nu le reglementează în mod expres. Astfel, dispozițiile art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală, referitoare la numirea de către instituția medico-legală a expertului sau a experților și în cazul expertizelor medico-legale,

nu exclud aplicarea în cazul acestor expertize a prevederile art. 173 alin. (4) din Codul de procedură penală, potrivit cărora părțile și subiecții procesuali principali, procurorul și instanța de judecată au dreptul să solicite ca la efectuarea expertizei să participe un expert recomandat de acestea.

22. De asemenea, în scopul asigurării aceluiași garanții procesuale, în cazul în care expertiza medico-legală se realizează asupra unui cadavru, prin autopsie medico-legală, reglementată la art. 185 din Codul de procedură penală, prevederile alin. (7) al art. 185 anterior referit reglementează obligația organului de urmărire penală de a încunoștința un membru de familie despre data autopsiei și despre dreptul de a desemna un expert independent autorizat care să asiste la efectuarea acesteia.

23. În realizarea aceluiași scop, legiuitorul a prevăzut la art. 173 alin. (5) din Codul de procedură penală că expertul, instituția medico-legală, institutul sau laboratorul de specialitate, la cererea expertului, poate solicita, atunci când consideră necesar, participarea specialiștilor de la alte instituții sau avizul acestora. În mod similar, prevederile alin. (5) ale art. 185 din Codul de procedură penală prevăd că la efectuarea autopsiei medico-legale pot fi cooptați și specialiști din alte domenii medicale, în vederea stabilirii cauzei decesului, la solicitarea medicului legist, cu excepția medicului care a tratat persoana decedată.

24. De asemenea, aplicarea normelor procesual penale referitoare la expertizele medico-legale nu exclude aplicabilitatea prevederilor art. 176, 180 și 181 referitoare la înlocuirea expertului, la suplimentul de expertiză și la efectuarea unei noi expertize.

25. Mai mult, în vederea asigurării corectitudinii și a imparțialității expertizei medico-legale, dispozițiile art. 10 din Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 prevăd că „în cazurile de incompatibilitate prevăzute de lege expertii medico-legali sunt obligați să depună, în scris, declarație de abținere. În lipsa acesteia expertii medico-legali pot fi recuzați, potrivit legii.” Cum însă Ordonanța Guvernului nr. 1/2000 nu prevede cazuri exprese de incompatibilitate ale experților medico-legali, Curtea reține că și în această privință sunt aplicabile regulile procesual penale cu caracter general, respectiv prevederile art. 174 din Codul de procedură penală.

26. Nu în ultimul rând, Curtea constată că, potrivit dispozițiilor art. 103 alin. (1) din Codul de procedură penală, referitor la aprecierea probelor, acestea nu au o valoare dinainte stabilită prin lege și sunt supuse liberei aprecieri a organelor judiciare în urma evaluării tuturor probelor administrate în cauză. Prin

urmare, instanța are în vedere la soluționarea cauzei penale întregul material probator administrat, inclusiv existența unor eventuale neconcordanțe între opiniile experților, expertiza medico-legală neavând un caracter absolut.

27. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile legale mai sus analizate reprezintă garanții ale drepturilor fundamentale prevăzute la art. 21 alin. (2) și (3) și art. 24 din Constituție, invocate de autoarea excepției, menite să asigure atât dreptul la un proces echitabil, cât și posibilitatea părților de a se apăra în cadrul procesului penal în care sunt dispuse expertize medico-legale.

28. Pentru aceste motive, Curtea nu poate reține încălcarea prin prevederile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală a dispozițiilor art. 21 alin. (2) și (3) și art. 24 din Legea fundamentală și nici a prevederilor art. 6 din Convenție.

29. Referitor la pretinsa încălcare prin textele criticate a prevederilor art. 124 din Constituție, având în vedere atât argumentele mai sus invocate, cât și caracterul specializat al activității de expertiză medico-legală și a operațiunilor strict tehnice pe care acesta le presupune, și, implicit, cunoștințele medico-legale pe care această activitate le necesită, Curtea constată că numirea experților de către instituțiile medico-legale în care sunt realizate expertizele medico-legale dispuse de instanțele judecătorești în cursul procesului penal nu este de natură a contraveni normelor constituționale referitoare la înfăptuirea justiției.

30. Pentru aceleași considerente, Curtea reține că textele criticate nu încalcă dispozițiile art. 1 alin. (4) din Constituție, referitor la separația și echilibrul puterilor în stat.

31. Curtea constată, de asemenea, că dispozițiile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală se aplică în mod egal tuturor participanților la procesul penal, nefiind de natură a încălca prevederile art. 16 din Constituție și nici pe cele ale art. 14 din Convenție referitoare la egalitatea în drepturi și la interzicerea discriminării.

32. Referitor la critica formulată de autoarea excepției, conform căreia organizarea sistemului de medicină legală în România, într-un mod centralizat, ce nu permite existența unor instituții medico-legale autonome, care să nu fie subordonate Ministerului Sănătății, este de natură a încălca normele de drept european referitoare la libertatea serviciilor, Curtea reține că această critică are un caracter general și vizează întregul regim juridic al activității medico-legale din România, excedând cadrul unei excepții de neconstituționalitate formulată, conform dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 47/1992.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristina Iordache în Dosarul nr. 5.482/200/2013 al Judecătoriei Buzău — Secția penală și constată că dispozițiile art. 172 alin. (5) și art. 173 alin. (3) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Judecătoriei Buzău — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 24 martie 2016.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent
Cristina Teodora Pop

ORDONANȚE ȘI HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 62 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală

Luând în considerare necesitatea prelungirii termenului de raportare de către instituțiile financiare a informațiilor prevăzute de Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii pentru îmbunătățirea conformării fiscale internaționale și pentru implementarea FATCA, semnat la București la 28 mai 2015, ratificat prin Legea nr. 233/2015,

faptul că acest termen nu poate fi respectat de către instituțiile financiare obligate la raportarea informațiilor ca urmare a unor motive obiective determinate de imposibilitatea finalizării în timp util a procedurilor de raportare și a aplicațiilor informatice necesare comunicării acestor informații,

în scopul de a evita riscul care vizează instituțiile financiare raportoare, în sensul ca acestea să nu își poată îndeplini obligațiile de raportare la termenul stabilit, cu consecința aplicării sancțiunilor prevăzute de lege, deși nerespectarea obligațiilor de raportare nu este imputabilă acestora,

ținând cont de situația obiectivă creată de reglementarea la nivel de lege a unui termen care nu poate fi modificat decât printr-un act normativ de nivelul legii, fiind necesar ca măsura prorogării să fie adoptată anterior împlinirii termenului de raportare de către titularii obligației de raportare,

și având în vedere faptul că aceste situații aduc atingere interesului public general și constituie un motiv de urgență deosebită și extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Articol unic. — În anul 2016 termenul de raportare prevăzut la art. 62 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015, cu modificările și completările ulterioare, se prorogă până la data de 31 august 2016.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:
p. Ministrul finanțelor publice,
Daniela Pescaru,
secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ
pentru modificarea art. 2 din Legea nr. 248/2015 privind stimularea
participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate

Reglementările în vigoare cuprinse în Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, referitoare la vârsta maximă a copilului până la care se poate acorda stimulentele educaționale sub forma tichetelor de grădiniță sunt limitative și discriminatorii. Astfel, copilul care împlinește vârsta de 6 ani și urmează învățământul preșcolar nu mai poate primi tichetul de grădiniță deși el urmează această formă de învățământ.

De asemenea, se blochează accesul la acest program de interes național al copiilor cu dizabilități și/sau dificultăți de învățare pentru care recomandările specialiștilor sunt de continuare a procesului educațional într-o unitate de învățământ preșcolar cu depășirea vârstei de 6—8 ani.

Prin aceste limitări sunt afectați aproximativ 29.000 de copii din familii defavorizate, care astfel vor abandona cursurile învățământului preșcolar, cu șanse mici de integrare la cursurile învățământului gimnazial, pentru care riscul de excluziune socială se accentuează determinând noi probleme sociale.

În considerarea faptului că elementele sus-menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de urgență.

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Articolul 2 din Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 813 din 2 noiembrie 2015, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Stimulentele educaționale se acordă copiilor din familii defavorizate în condițiile în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele criterii:

a) copilul este înscris într-o unitate de învățământ preșcolar, conform Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) venitul lunar pe membru de familie este de până la de două ori nivelul venitului minim garantat pentru o persoană singură, prevăzut de Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. II. — (1) Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică și copiilor înscriși în învățământul preșcolar, precum și celor care urmează să se înscrie în anul școlar 2015—2016.

(2) Pentru copiii înscriși în învățământul preșcolar în anul școlar 2015—2016, termenul de depunere a cererilor de solicitare a stimulentele educaționale sub forma tichetelor sociale de grădiniță este de maximum 30 de zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

PRIM-MINISTRU
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Contrasemnează:

Ministrul muncii, familiei, protecției sociale
și persoanelor vârstnice,

Dragoș-Nicolae Pîslaru

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,

Vasile Dîncu

Ministrul educației naționale și cercetării științifice,
Adrian Curaj

p. Ministrul finanțelor publice,
Daniela Pescaru,
secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020

Având în vedere prevederile art. 65 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, ale Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1.255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, ale Deciziei nr. 8.416 din 25 noiembrie 2015 a Comisiei Europene de aprobare a Programului operațional „Programul Operațional pentru Pescuit și Afaceri Maritime pentru România” pentru sprijin din partea Fondului european pentru pescuit și afaceri maritime în România și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garanțării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

CAPITOLUL I

Obiectiv și dispoziții generale

Art. 1. — (1) Obiectul prezentei hotărâri îl constituie stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor finanțate prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, denumit în continuare *POPAM 2014—2020*.

(2) Regulile stabilite prin prezenta hotărâre sunt aplicabile cheltuielilor realizate din asistența Uniunii Europene și din cofinanțarea națională a operațiunilor, din bugetul de stat, din bugetul local și din alte surse publice și private.

(3) Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Direcția generală pescuit — Autoritatea de management pentru POPAM, în calitate de Autoritate de management pentru POPAM, asigură îndeplinirea obligațiilor ce decurg din funcțiile prevăzute la art. 125 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului și la art. 97 din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1.255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului.

Art. 2. — (1) Termenii „Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM)”, „program”, „autoritate de management”, „autoritate de certificare”, „organism intermediar”, „beneficiar”, „operațiune”, „prioritate” și „strategie de dezvoltare

locală plasată sub responsabilitatea comunității” au înțelesul prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) În înțelesul prezentei hotărâri, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020*, denumit în continuare *POPAM 2014—2020* — documentul programatic aprobat prin Decizia nr. 8.416/25.11.2015 a Comisiei Europene, în baza căreia vor fi accesate sumele alocate României pentru perioada de programare 2014—2020;

b) *contract de finanțare* — actul juridic încheiat între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea de management pentru POPAM, și beneficiar, prin care se acordă acestuia din urmă asistența financiară nerambursabilă aferentă unei operațiuni în scopul atingerii obiectivelor POPAM, supus regulilor de adeziune, comutativ și sinalagmatic, prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor selectate specifice POPAM 2014—2020;

c) *cheltuieli eligibile* — cheltuieli efectuate de beneficiar, aferente operațiunilor finanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care pot fi finanțate atât din contribuția financiară a Uniunii Europene, cât și din cofinanțarea publică și/sau cofinanțarea privată, conform reglementărilor legale ale Uniunii Europene și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor;

d) *cheltuieli neeligibile* — cheltuielile efectuate de beneficiar, aferente operațiunilor finanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, care nu pot fi finanțate din contribuția financiară a Uniunii Europene sau din cofinanțarea publică, conform reglementărilor legale ale Uniunii Europene și naționale în vigoare privind eligibilitatea cheltuielilor;

e) *grup de acțiune locală în domeniul pescuitului*, denumit în continuare *FLAG* — reprezintă un parteneriat public-privat la nivel local, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților

publice locale, ai sectorului privat și ai societății civile, având aceleași interese și obiective pentru a elabora și implementa o strategie de dezvoltare locală în domeniul pescuitului și acvaculturii, selectat de către Autoritatea de management, constituit potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2015, cu modificările și completările ulterioare;

f) *sit abandonat* — zonele strict determinate care au fost constatate ca abandonate de către instanțele de judecată sau cele ai căror proprietari au declarat că renunță la proprietate, potrivit dispozițiilor art. 889 alin. (1) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare;

g) *liber de orice sarcini* — condiția de a nu exista niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată exercita cele trei atribute aferente dreptului său de proprietate în mod absolut, exclusiv și perpetuu;

h) *Ghidul solicitantului* — un document elaborat de Autoritatea de management prin care se informează potențialii beneficiari cu privire la condițiile și modalitatea de acordare a unui sprijin public din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime pentru fiecare măsură din cadrul POPAM 2014—2020;

i) *modificare soluție tehnică/proiect tehnic* — modificarea fluxului tehnologic de natură să schimbe indicatorii și/sau bugetul indicativ al operațiunii;

j) *animare a teritoriului* — acțiuni de consultare a părților interesate din cadrul teritoriului unui FLAG, precum și acțiuni de promovare a strategiei de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.

Art. 3. — Categoriile de beneficiari ai operațiunilor finanțate prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020 se stabilesc în Ghidurile solicitantului aferente fiecărei măsuri, aprobate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Art. 4. — (1) Fără a încălca prevederile art. 5 și 6, pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

a) să fie angajată de către beneficiar și plătită efectiv de acesta în condițiile legii, între 1 ianuarie 2014 și 31 decembrie 2023, cu condiția ca operațiunea cofinanțată să nu fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral înainte de depunerea de către beneficiar a cererii de finanțare în cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020 la Autoritatea de management, indiferent dacă toate plățile aferente au fost efectuate de către beneficiar, potrivit dispozițiilor art. 65 alin. (6) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente contabile pe baza cărora se înregistrează obligația de plată, precum și de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditare/certificate, cu excepția cheltuielilor aferente asistenței rambursabile acordate în una din formele prevăzute la art. 67 alin. (1) lit. b), c) și d) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

c) să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea de management pentru POPAM, și beneficiar;

d) să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;

e) să fie în conformitate cu prevederile programului;

f) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului cu respectarea prevederilor art. 67 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Cheltuielile aferente subcontractării/subantreprizei sunt eligibile în limita a maximum 30% din valoarea totală eligibilă a contractului de lucrări și/sau antrepriză.

(3) Cheltuielile aferente subcontractării de servicii sunt eligibile în limita a maximum 40% din valoarea totală eligibilă a contractului de servicii.

Art. 5. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 4 alin. (1) lit. a) și b), contribuția în natură este considerată eligibilă dacă îndeplinește condițiile impuse de art. 69 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) În cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020 sunt acceptate ca și contribuție în natură echipamente, instalații și utilaje, terenuri, clădiri și imobile.

(3) Contribuția în natură constituită din bunurile prevăzute la alin. (2) trebuie să îndeplinească cumulativ și următoarele condiții:

a) obiectul contribuției în natură a fost achiziționat sau construit de către beneficiar din alte surse de finanțare decât cele nerambursabile publice;

b) bunurile trebuie să fie libere de orice sarcini/interdicții ce afectează implementarea operațiunii și să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către potențialul solicitant, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești, la momentul depunerii cererii de finanțare;

c) contribuția în natură să fie necesară și strict legată de implementarea operațiunii;

d) valoarea bunurilor este certificată de un evaluator autorizat și independent de beneficiarul operațiunii, potrivit prevederilor legale în vigoare. În cazul terenurilor valoarea contribuției în natură nu poate depăși limita prevăzută la art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Art. 6. — Prin excepție de la prevederile art. 4 alin. (1) lit. a), amortizarea este considerată cheltuială eligibilă dacă respectă celelalte prevederi aplicabile de la art. 4 și pe cele ale art. 69 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Art. 7. — (1) Costul achiziției de teren cu sau fără construcții este eligibil în limita a 10%, respectiv 15% în cazul siturilor abandonate și al siturilor utilizate anterior pentru activități industriale care conțin clădiri, din totalul cheltuielilor eligibile ale operațiunii, potrivit dispozițiilor art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

(2) Terenul prevăzut la alin. (1) este utilizat pentru destinația stabilită în cadrul operațiunii finanțate, potrivit dispozițiilor prevăzute în contractul de finanțare. În caz contrar, beneficiarul este obligat să restituie fondurile nerambursabile aferente, potrivit dispozițiilor legale în vigoare.

(3) În cazul în care se achiziționează o clădire în vederea demolării și utilizării ulterioare a terenului în scopul atingerii obiectivelor operațiunii, este eligibil numai costul achiziției terenului, dacă respectă prevederile alin. (1) și (2).

Art. 8. — Costul de achiziție al construcțiilor, cu excepția cazului prevăzut la art. 7 alin. (3), inclusiv terenul pe care se află construcția, este eligibil în situația în care sunt îndeplinite cumulativ prevederile art. 4 și următoarele condiții specifice:

a) construcția nu a fost achiziționată/construită prin intermediul unei finanțări nerambursabile publice în ultimii 5 ani;

b) construcția este strict necesară implementării operațiunii;

c) se certifică de către un evaluator autorizat și independent de beneficiarul operațiunii că prețul/costul de achiziție al construcțiilor, inclusiv terenul pe care se află construcția, nu depășește valoarea de piață;

d) construcțiile trebuie să fie libere de orice sarcini/interdicții ce afectează implementarea operațiunii și să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către potențialul beneficiar, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești, la momentul depunerii cererii de finanțare.

Art. 9. — În cazul leasingului financiar, cheltuielile sunt eligibile în situația în care sunt îndeplinite cumulativ prevederile art. 4 și următoarele condiții specifice:

a) beneficiarul operațiunii este utilizatorul bunurilor care fac obiectul contractului de leasing;

b) ratele de leasing plătite de utilizator sunt aferente contractului de leasing și sunt justificate cu documente contabile;

c) în cazul achiziționării bunului, valoarea cumulată a ratelor de leasing rambursată nu depășește valoarea de intrare a bunului în contabilitatea proiectului;

d) sunt respectate prevederile art. 10;

e) beneficiarul este obligat să devină proprietar al bunului care face obiectul leasingului financiar, în maximum 5 ani de la efectuarea ultimei plăți de către Autoritatea de management în cadrul contractului de finanțare.

Art. 10. — (1) Cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată este eligibilă dacă este nerecuperabilă de beneficiarul operațiunii, potrivit dispozițiilor legale, cu respectarea prevederilor art. 69 alin. (3) lit. c) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Pentru a fi eligibilă, cheltuiala prevăzută la alin. (1) trebuie să fie aferentă cheltuielilor eligibile efectuate în cadrul operațiunilor finanțate.

(3) Instrucțiunile de aplicare a prevederilor alin. (1) se aprobă prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului finanțelor publice în termen de 30 de zile de la data publicării prezentei hotărâri.

Art. 11. — (1) Cheltuielile bancare de deschidere și de administrare a conturilor sunt eligibile în situația în care implementarea unei operațiuni necesită deschiderea unui cont sau a mai multor conturi separate, cerință obligatorie printr-o clauză explicită în contractul de finanțare.

(2) Dobânda rezultată din operațiunile prevăzute la alin. (1) se deduce din cheltuielile bancare.

(3) Costurile garanțiilor emise de o instituție bancară sau nebanară înregistrată în registrul special al Băncii Naționale a României sau ale polițelor de asigurare sunt eligibile în situația în care garanțiile/polițele de asigurare sunt necesare, potrivit legislației naționale sau a Uniunii Europene.

Art. 12. — Dobânzile debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare, nu sunt eligibile pentru cofinanțarea din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime.

Art. 13. — În cazul operațiunilor de investiții:

1. Cheltuielile pentru proiectare și asistență tehnică sunt eligibile în limita a 10% din valoarea totală eligibilă a operațiunii, dacă operațiunea prevede construcții-montaj, sau 5% din valoarea totală eligibilă a operațiunii, dacă operațiunea nu prevede construcții-montaj.

2. Cheltuielile privind plata drepturilor salariale, inclusiv contribuțiile suportate de către angajator și angajat pentru

personalul din cadrul echipei de implementare a operațiunii, respectiv un manager de proiect, un contabil și un expert de specialitate, efectuate de beneficiar în cadrul și exclusiv pe durata implementării operațiunii, constituie cheltuieli eligibile dacă acestea sunt în mod real și definitiv suportate de către beneficiar, în limita:

a) a maximum 2% din valoarea totală eligibilă a operațiunii, pentru operațiunea care prevede construcții-montaj;

b) și a maximum 1% din valoarea totală eligibilă a operațiunii, pentru operațiunea care nu prevede construcții-montaj.

3. Cheltuielile prevăzute la pct. 2 se decontează conform contractului de muncă sau proporțional cu procentul prevăzut în fișa postului.

Art. 14. — (1) Cheltuielile eligibile pentru funcționarea FLAG-urilor și pentru animarea teritoriului nu pot depăși 25% din cheltuielile publice totale efectuate în cadrul unei strategii pentru o zonă de pescuit, desemnată de Autoritatea de management, în conformitate cu prevederile art. 35 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Cheltuielile eligibile necesare funcționării FLAG-urilor se vor detalia prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, care se publică în Monitorul Oficial al României, în termen de 45 de zile de la data publicării prezentei hotărâri.

Art. 15. — (1) Cheltuielile cu privire la pregătirea, gestionarea, informatizarea, evaluarea, informarea, comunicarea, derularea și controlul POPAM 2014—2020 sunt eligibile.

(2) Cheltuielile cu instruirea/perfecționarea personalului din cadrul Autorității de management și a structurilor implicate în gestionarea POPAM 2014—2020, cheltuielile aferente schimburilor de experiență și cele care vizează dezvoltarea capacității administrative de gestionare a POPAM 2014—2020, precum și cheltuielile privind chiria, utilitățile, întreținerile, reparațiile și alte cheltuieli care sunt necesare funcționării administrative sunt eligibile.

Art. 16. — Următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

a) cheltuielile cu achiziția de terenuri cu sau fără construcții, care depășesc limitele prevăzute la art. 69 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

b) cheltuielile prevăzute la art. 69 alin. (3) lit. a) și c) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

c) cheltuielile aferente activităților prevăzute la art. 11 din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului;

d) amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;

e) cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite de Autoritatea de management prin Ghidul solicitantului;

f) cheltuielile efectuate de beneficiar în regie proprie;

g) costul achiziționării de bunuri/echipamente de ocazie.

Art. 17. — Autoritatea de management pentru POPAM are obligația să asigure verificarea respectării condițiilor aplicabile, prevăzute în prezenta hotărâre, în procesul de analiză a eligibilității și evaluare a cererilor de finanțare, în scopul încheierii contractului de finanțare, precum și în procesul de verificare a cererilor de rambursare.

CAPITOLUL II

Reguli privind proiectele care pot fi cofinanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime

Art. 18. — (1) Durata de execuție/implementare a operațiunii cofinanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime este de 24 de luni de la data semnării contractului de finanțare.

(2) Durata maximă de execuție prevăzută la alin. (1) poate fi prelungită, cu acordul prealabil al părților contractante, cu maximum 12 luni și cu diminuarea intensității sprijinului prevăzut în contractul de finanțare, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele Uniunii Europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

(3) Prolungirea prevăzută la alin. (2) se poate aproba numai în cazul în care operațiunea a fost implementată din punct de vedere financiar, respectiv au fost efectuate plăți de Autoritatea de management în procent de minimum 75%.

(4) Modificările soluțiilor tehnice/proiectului tehnic se pot face doar în primele 12 luni de la semnarea contractului de finanțare.

Art. 19. — (1) În condițiile legii, contractul de finanțare pentru operațiunile cofinanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, în integralitatea sa, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii totale sau parțiale, novației, subrogației sau a oricărui altui mecanism de transmisiune și/sau transformare a obligațiilor și drepturilor din contractul de finanțare nerambursabil.

(2) În condițiile legii, prin excepție de la prevederile alin. (1), în caz de imposibilitate, neimputabilă beneficiarului, de a executa prevederile contractuale, activitatea poate fi preluată, la cerere, de succesorul/succesorii său/săi în drepturi, potrivit prevederilor legale în materie, cu aprobarea expresă și prealabilă a Autorității de management.

(3) Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării operațiunii, beneficiarul cofinanțării din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime prin POPAM 2014—2020 poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma gajării sau ipotecării asupra activelor fixe ce fac obiectul contractului de finanțare, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor contractului de finanțare în cauză, pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare. În situația în care se va proceda la execuția garanțiilor de către instituția de credit, investiția nu va suferi modificări, în sensul prevăzut la art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013.

Art. 20. — În situațiile prevăzute la art. 71 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului se rambursează contribuția publică aferentă operațiunii astfel cum este menționată în contractul de finanțare.

Art. 21. — (1) În condițiile legii, Ghidul solicitantului se elaborează pentru fiecare măsură din POPAM 2014—2020, se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se publică pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale — Autoritatea de management pentru POPAM.

(2) Modificările Ghidului solicitantului nu vor aduce atingere sesiunii aflate în curs de derulare, cu excepția situației în care intervin modificări ale legislației Uniunii Europene sau naționale care impun acest lucru.

CAPITOLUL III

Reguli financiare

Art. 22. — Intensitatea ajutorului public pentru operațiunile prevăzute la art. 95 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului se stabilește în Ghidul solicitantului, care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

CAPITOLUL IV

Reguli generale pentru control

Art. 23. — În condițiile legii, beneficiarii măsurilor de sprijin cofinanțate din Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime asigură accesul neîngrădit la locul de implementare a operațiunilor, însoțesc echipele de control și pun la dispoziția acestora, în timp util, toate informațiile și documentele relevante, potrivit prevederilor procedurilor specifice de control, corespunzătoare fiecărei instituții responsabile.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 24. — (1) În conformitate cu prevederile prezentei hotărâri, Autoritatea de management stabilește lista detaliată cu cheltuielile eligibile specifice fiecărei operațiuni finanțate, inclusiv cheltuielile de personal ale Autorității de management, având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, ale Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului și ale POPAM 2014—2020.

(2) Lista prevăzută la alin. (1) se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și se publică în Monitorul Oficial al României, în termen de 45 de zile de la data publicării prezentei hotărâri.

PRIM-MINISTRU

DACIAN JULIEN CIOLOȘ Contrasemnează:

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,

Achim Irimescu

p. Ministrul finanțelor publice,

Daniela Pescaru,

secretar de stat

Ministrul fondurilor europene,

Cristian Ghinea

Ministrul afacerilor externe,

Lazăr Comănescu

București, 11 mai 2016.

Nr. 347.

RECTIFICĂRI

În cadrul anexei la Decizia prim-ministrului nr. 219/2015 privind numirea reprezentanților societății civile în cadrul Consiliului Economic și Social, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 719 din 24 septembrie 2015, la poziția 6, coloana a doua, din „Lista cuprinzând reprezentanții societății civile în Consiliul Economic și Social”, se face următoarea rectificare:

— în loc de: „*Florin Valeriu Sălăjeanu*” se va citi: „*Florian-Valeriu Sălăjeanu*”.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

